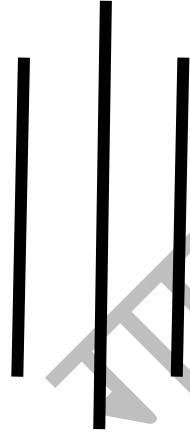

परिवर्तन गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
पुतलाचौर, रोल्पा

लक्षित समुदाय कार्यक्रम सञ्चालन
कार्यविधि
२०७४

परिवर्तन गाउँपालिका भित्र लक्षित समुदायका लागि आर्थिक, सामाजिक तथा विकासात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरि लक्षित वर्ग समुदायका व्यक्तिहरुको जीवनस्तर उकास्न निर्धारित तथा विनियोजित सबै कार्यक्रम एवं क्रियाकलापहरुको समन्वयात्मक रूपमा कार्यान्वयन गर्दै सामाजिक न्याय र समानता कायम गर्नका लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को अधिकार प्रयोग गरी विशेष व्यवस्था गर्न आवश्यक भएकाले गाउँ कार्यपालिकाको मिति २०७७ फाल्गुन ८ गतेको निर्णय अनुसार यो कार्यविधि लागू गरिएको छ ।

परिच्छेद १ प्रारम्भिक

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(क) यस कार्यविधिको नाम “परिवर्तन गाउँपालिका लक्षित वर्ग कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७४” रहने छ ।

(ख) यो कार्यविधि तुरुन्त लागू हुनेछ ।

२) परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

(क) गाउँपालिका भन्नाले परिवर्तन गाउँपालिकालाई जनाउने छ ।

(ख) अध्यक्ष भन्नाले परिवर्तन गाउँपालिकाका अध्यक्षलाई जनाउने छ ।

(ग) उपाध्यक्ष भन्नाले परिवर्तन गाउँपालिकाका उपाध्यक्षलाई जनाउने छ ।

(घ) लक्षित कार्यक्रम भन्नाले गाउँपालिका अन्तर्गतका महिला, आदिवासी, जनजाती, दलित, वादी समुदाय पिछडिएको वर्ग, अल्पसंख्यक समुदायको बहुपक्षिय हित गर्ने वा लक्षित वर्ग भनि तोकिएको अन्य कार्यक्रमलाई जनाउँछ ।

(ङ) कोष भन्नाले लक्षित वर्ग सँग सम्बन्धित कार्यक्रम व्यवस्थापन र सञ्चालनका लागि स्थापित कोष भन्ने बुझ्नुपर्दछ ।

(च) समन्वय समितिको उपाध्यक्ष परिवर्तन गाउँपालिकाले नियुक्ति गरेको व्यक्तिलाई जनाउने छ ।

(छ) समन्वय समिति भन्नाले परिवर्तन गाउँपालिकाले गठन गरेको समितिलाई जनाउने छ ।

परिच्छेद २ उद्देश्य

यस कार्यविधिको उद्देश्य देहायबमोजिम रहेका छन् ।

(क) लक्षित समुदायको बहुपक्षिय हित प्रवर्धन गर्नु ।

(ख) लक्षित समुदायको लागि विनियोजित रकमको सदुपयोग गर्दै योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

(ग) लक्षित समुदायका व्यक्तिहरुको आर्थिक सामाजिक विकासको लागि कार्यक्रम व्यवस्थापन गर्नु ।

(घ) लक्षित समुदायका व्यक्तिहरुको निर्धारित कार्यक्रम मार्फत विकासको मुलधारमा समाहित गर्न प्रयासरत रहनु ।

(ङ) लक्षित समुदायलाई राज्यको मूल प्रवाहमा समाहित गर्दै स्वरोजगार बनाउनु ।

परिच्छेद ३

कार्यक्रम तर्जुमा

(क) गाउँपालिकाले वार्षिक वा क्रमागत रूपमा कार्यन्वयन गर्नका लागि कार्यक्रमहरू तर्जुमा गर्नेछ । लक्षित कार्यक्रमहरू विकासात्मक वा निर्मानात्मक वा क्षमतामुलक हुन सक्नेछन् । यसतो कार्यक्रम गाउँसभाबाट पारित गरि कार्यन्वयन गरिने छ ।

(ख) गाउँसभाले कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धि अख्तियारी गाउँ कार्यपालिकालाई दिएको खण्डमा गाउँ कार्यपालिको बैठकबाट कार्यक्रम पारित गरी लागु गर्न सकिने छ ।

(ग) अन्य निकायबाट हस्तान्तरण भई आएका वा सम्पूरक कोषबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रम समेत गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट निर्णय गरी सञ्चालन गर्न गर्न सकिने छ ।

❖ कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरू :

- दिर्घकालिन लाभजन्य पूर्वाधार तयार गर्ने,
- सम्बन्धित क्षेत्रको मौलिकता र संस्कृतिको प्रवर्धन गर्ने,
- क्षमता वा सिप विकास र रोजगारीमुलक,
- स्थानिय उत्पादको सदुपयोग गर्ने,
- स्थानिय आवश्यकतामा आधारित वस्तु तथा सेवाको उत्पादन गर्ने,
- सहभागितामुलक ।

परिच्छेद ४ कार्यक्रम कार्यन्वयन

(क) लक्षित समुदाको सबै कार्यक्रमहरू गाउँपालिकाका अन्य योजनानुसार कार्यन्वयन गरिने छ । गाउँपालिकाले निर्धारण गरेबमोजिम योजना कार्यन्वयन र फरफारक गर्नुपर्नेछ ।

(ख) उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यन्वयन हुने योजनाको हकमा उपभोक्ता समितिमा लक्षित वर्ग समुदाय बाहेक अन्यको प्रतिनिधित्व हुने छैन ।

(ग) क्षमता विकास सम्बन्धि कार्यक्रम कार्यान्वयनमा विस्तृत प्रस्तावना स्वीकृत गराई सोही बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

(घ) सेवा सहयोग चन्दा वा अन्य जेसुकै नाममा सिधै रकम वितरण गर्न पाईने छ ।

परिच्छेद ५ कोष सम्बन्धि व्यवस्था

(क) परिवर्तन गाउँपालिकाले लक्षित कार्यक्रम प्रवर्धन गर्नका लागि देहायबमोजिमका कोषको स्थापना गर्न सक्नेछ :

- (१) दैङ्गिक हिंसा निवारण कोष
- (२) एकल महिला सुरक्षा कोष
- (३) आपत्कालिन बाल उद्धार कोष
- (४) ज्येष्ठ नागरिक सुरक्षा कोष
- (५) मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार प्रभावितका लागि पुर्नस्थापना कोष

(ख) कोषको सञ्चालनका लागि निम्नानुसारको समिति गठन गर्न सकिने छ । सञ्चालन सम्बन्धि अन्य प्रक्रिया गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

अध्यक्ष

– गाउँपालिका अध्यक्ष

उपाध्यक्ष	– गाउँपालिक उपाध्यक्ष
सदस्य	– प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
सदस्य	– लेखापाल/स.लेखापाल
सदस्य सचिव	– विषयगत कर्मचारी

(ग) दफा (क) बमोजिम स्थापित कोषमा देहायबमोजिमको रकम जम्मा गर्न सकिनेछ ।

- गाउँपालिकाले लक्षित कार्यक्रम कोषका लागी छुट्याईएको रकम,
- नेपाल सरकार वा कुनै परियोजनाबाट तोकिए आएको रकम,
- समपुरक वा साभेदारी कार्यक्रमका लागी प्राप्त रकम ।

(घ) अनुगमन तथा मुल्याङ्कन सम्बन्धि व्यवस्था

- गाउँपालिका कार्यलयबाट आवश्यकता अनुसार लक्षित कार्यक्रमहरुको कार्यन्वयन गर्न सकिनेछ ।
- अनुगमन तथा मुल्याङ्कनका लागी गाउँपालिकामा छुट्टै समिति गठन गर्न सकिनेछ । कार्यक्रम कार्यन्वयन क्षेत्रमा सम्बन्धित व्यक्तिहरुको सहभागितामा अनुगमन तथा मुल्याङ्कन समिति गठन हुनेछ, त्यस्तो समितिको सिफारिस पश्चात मात्र योजना वा कार्यक्रमको फरफारक गरिनेछ ।
- अनुगमन तथा मुल्याङ्कन क्रममा निर्धारित कार्यविधि पालना गरिएको नपाईमा कार्यक्रम रद्द गर्न, जरिवाना गर्न, उपभोक्ता समिति वा कार्यक्रम सञ्चालक समितिलाई कारवाहि गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद ६ समन्वय समिति

लक्षित वर्गका कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा सहयोग र समन्वय गर्नका लागी देहायबमोजिमको समन्वय समिति गठन गरिनेछ ।

(१) महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धि कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा समन्वय गर्नका लागी निम्नानुसारको गाउँपालिका स्तरिय समन्वय समिति गठन गरिनेछ ।

अध्यक्ष	– गाउँपालिका अध्यक्ष
उपाध्यक्ष	– अध्यक्षको प्रस्तावमा गाउँ कार्यपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ
सदस्य	– २ जना परिवर्तन गाउँ कार्यपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ ।
सदस्य सचिव	– विषयगत कर्मचारी

(२) दलित लक्षित कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा समन्वय गर्नका लागी निम्नानुसारको गाउँपालिका स्तरिय समन्वय समिति गठन गरिनेछ ।

अध्यक्ष	– गाउँपालिका अध्यक्ष
उपाध्यक्ष	– अध्यक्षको प्रस्तावमा गाउँ कार्यपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ
सदस्य	– २ जना परिवर्तन गाउँ कार्यपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ ।
सदस्य सचिव	– विषयगत कर्मचारी

(३) अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा समन्वय गर्नका लागी निम्नानुसारको गाउँपालिका स्तरिय समन्वय समिति गठन गरिनेछ ।

अध्यक्ष	– गाउँपालिका अध्यक्ष
उपाध्यक्ष	– अध्यक्षको प्रस्तावमा गाउँपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ
सदस्य	– २ जना परिवर्तन गाउँ कार्यपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ ।
सदस्य सचिव	– विषयगत कर्मचारी

(४) परिवर्तन गाउँपालिकामा आदिवासी जनजाति लक्षित कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा समन्वय गर्नका लागि निम्नानुसारको गाउँपालिका स्तरिय समन्वय समिति गठन गरिनेछ ।

अध्यक्ष	–	गाउँपालिका अध्यक्ष
उपाध्यक्ष	–	अध्यक्षको प्रस्तावमा गाउँपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ
सदस्य	–	२ जना परिवर्तन गाउँपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ ।
सदस्य सचिव	–	विषयगत कर्मचारी

(५) परिवर्तन गाउँपालिकामा कला संस्कृतिको जगेर्ना गर्नको लागि विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । सो कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा सहयोग र समन्वय गर्नका लागि निम्नानुसारको गाउँपालिका स्तरिय समन्वय समिति गठन गरिनेछ ।

अध्यक्ष	–	गाउँपालिका अध्यक्ष
उपाध्यक्ष	–	अध्यक्षको प्रस्तावमा गाउँपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ
सदस्य	–	२ जना परिवर्तन गाउँ कार्यपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ ।
सदस्य सचिव	–	विषयगत कर्मचारी

(६) परिवर्तन गाउँपालिकामा वादी समुदाय कार्यक्रम सञ्चालनमा समन्वय गर्नका लागि निम्नानुसारको गाउँपालिका स्तरीय समन्वय समिति गठन गरिनेछ ।

अध्यक्ष	–	गाउँपालिका अध्यक्ष
उपाध्यक्ष	–	अध्यक्षको प्रस्तावमा गाउँपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ
सदस्य	–	२ जना परिवर्तन गाउँ कार्यपालिकाबाट नियुक्त गरिनेछ ।
सदस्य सचिव	–	विषयगत कर्मचारी

(७) समन्वय समितिमा नियुक्ति हुने व्यक्तिको योग्यता

- (क) नेपाली नागरिक भएको,
- (ख) सम्बन्धित क्षेत्रमा अनुभव रहेको व्यक्ति,
- (ग) परिवर्तन गाउँपालिकामा स्थायी बसोबास रहेको व्यक्ति,
- (घ) फौजदारी अभियोग नलागेको व्यक्ति ।

(८) बैठक तथा सेवा सुविधा

समन्वय समितिको बैठक प्रत्येक ३ महिनामा १ पटक बस्नेछ । गाउँपालिकाको निर्णय अनुसार बैठक भत्ता दिईनेछ । उपाध्यक्षको हकमा मासिक निर्वाह खर्चको रूपमा रु.५०००।- (अक्षरुपी पाँच हजार रुपैयाँ) उपलब्ध गराईनेछ ।

(९) पदावधी : समन्वय समितिका पदाधिकारीको पदावधी नियुक्ति भएको मितिले २ वर्षको हुनेछ ।

(१०) पदमुक्त हुने अवस्था : देहायको अवस्थामा समन्वय समितिका पदाधिकारीहरु पदबाट मुक्त हुनेछन् ।

- गाउँपालिकालाई आघात पुग्ने काम गरेमा,
- आर्थिक हिनामिना गरेमा,
- परिवर्तन गाउँपालिकाको सिमा भन्दा बाहिर बसाईसराई गरेमा,
- जिम्मेवारी निर्वाह गर्न असक्षम भएमा ।

निजको काम कारबाहिमा चित्त नबुझेमा पदबाट मुक्त गरिनेछ तर निजलाई एक पटक सफाईको मौका दिईनेछ ।

(११) पद रिक्त हुने अवस्था: देहाएको अवस्थामा समन्वय समितिका पदाधिकारीको पद रिक्त हुनेछ ।

- समितिको उपाध्यक्ष र सदस्ले गाउँपालिका अध्यक्ष समक्ष लिखित राजिनामा दिएमा,
- निजको मृत्यु भएमा,

(१२) समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- लक्षित वर्गका हितमा काम गर्ने,
- गाउँपालिकाबाट हुने लक्षित वर्गका कार्यक्रम सञ्चालनमा सहयोग र समन्वय गर्ने,
- महिला, दलित, जनजाती, अपाङ्ग, ज्येष्ठ नागरिक, बालबालिकाहरुको तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेख राख्ने,
- गाउँपालिकाको निति निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउने,
- महिला, अपाङ्ग, बालबालिका माथि हुने हिंसा न्युनिकरण सम्बन्धि कार्यक्रममा सहजीकरण गर्ने,
- दलितहरु माथि हुने छवाछुत विरुद्ध विभिन्न सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालनमा सहजीकरण गर्ने,
- जनजातिहरुको भाषा संरक्षण सम्बन्धि कार्यक्रममा टेवा पुऱ्याउने ।

**परिच्छेद ७
खर्च सीमाङ्कन**

क्र. स.	प्रयोजन	दर (रु.)		स्पष्टिकरण
		गाउँपालिका स्तर	गाउँ स्तर	
१	सबै प्रकारका तालिममा स्रोत व्यक्तिको पारिश्रमिक(प्रतिकक्षा) <ul style="list-style-type: none"> ● अधिकृत स्तर <ul style="list-style-type: none"> - कक्षा सञ्चालन - कार्य पत्र 	६००१- ७००१-	४००१- ५००१-	एउटा कक्षाको अवधि कम्तीमा १ घण्टा ३० मिनेट हुनुपर्दछ । कार्यपत्र भन्नाले कम्तीमा ७५० शब्दको प्रबन्ध सम्भन्नु पर्दछ : पारदर्शक पाना, प्रस्तुतीकरण टिपोट वा प्रस्तुतीकरणको टिपोटको लागी तयार पारिएको अरु त्यस्तै सामाग्रीको छाँया प्रति कार्यपत्र हुदैन । सम्बन्धित कार्यालयले सञ्चालन गरेको तालिममा सोहि कार्यलयको स्रोत व्यक्ति भएको अवस्थामा कक्षा लिए बापतको पारिश्रमिक नपाउने तर कार्यपत्र बापतको रकम पाउनेछ ।
२	<ul style="list-style-type: none"> ● सहायक स्तर/अन्य तालिम <ul style="list-style-type: none"> - कक्षा सञ्चालन - कार्यपत्र 	५००१- ६००१-	४००१- ५००१-	

परिवर्तन वा उपालि